

DADES GENERALS DE L'ASSIGNATURA

NOM: Teoria i Institucions Contemporànies d'Educació

CODI:

ENSENYAMENT: Educació Social

CURS ACADÈMIC: 2007-08

TIPUS D'ASSIGNATURA: Obligatòria

IMPARTICIÓ: 1er. semestre. Presencial

GRUP: M1 i T1

CRÈDITS TOTALS: 8 **CR. TEÒRICS:** 6 **CR. PRÀCTICS:** 2

LLENGUA: Català

DEPARTAMENT: Teoria i Història de l'Educació

PROFESSORAT: Montserrat Payà i Laura Rubio

OBJECTIUS D'APRENENTATGE DE L'ASSIGNATURA

- Conèixer la terminologia i els conceptes més rellevants de la Pedagogia com a ciència de l'educació.
- Apropar-se a l'estudi de l'educació i a la pràctica pedagògica des d'un concepte d'educació permanent i centrat en els diferents sectors de l'univers educatiu, tant formals com no formals i informals.
- Desenvolupar una actitud analítica i reflexiva, oberta i crítica, davant la complexitat dels fets educatius.
- Analitzar la realitat educativa de forma sistemàtica i rigorosa per a comprendre-la i, alhora, millorar l'acció educativa que sobre la mateixa realitat es dissenyi.
- Identificar i conceptualitzar les diferents relacions entre teoria i pràctica educatives i ser capaç de valorar-les en funció de cada context educatiu.
- Conèixer i valorar críticament les perspectives teòriques contemporànies sobre l'educació, utilitzant els conceptes bàsics en tota reflexió teòrica sobre l'educació.
- Potenciar la reflexió crítica sobre les possibilitats i limitacions de les institucions educatives actuals.
- Analitzar i sintetitzar obres pedagògiques en el seu contingut fonamental, fer-ne judicis crítics i dilucidar-ne la vigència.
- Facilitar la construcció d'un model teòric propi per poder fonamentar i analitzar la pràctica educativa.

BLOCS TEMÀTICS O CONTINGUTS

- 1. Concepte i univers de l'educació:** Aproximacions etimològiques i conceptuals al terme "educació" i altres termes afins. Pedagogia, Ciències de l'Educació i Teoria de l'Educació. La tripartició de l'univers educatiu.
- 2. Elements del procés educatiu:** Educabilitat i educativitat. Educand i medi educatiu. La relació educativa. Finalitats educatives i valors.

- 3. Tendències pedagògiques contemporànies:** De la pedagogia tradicional a la tradició renovadora. Les propostes i experiències educatives antiautoritàries. Les pedagogies socio-polítiques. Les pedagogies de l'alliberament i la conscientització.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA

Els continguts de l'assignatura es desenvoluparan a partir de les explicacions realitzades a classe per les professores; de les intervencions dels/les estudiants; de les activitats proposades per a realitzar dins la dinàmica de classe -de caire participatiu com ara debats, discussions en petit grup, aplicació de conceptes, anàlisi i discussió de casos, etc.-; de la realització i seguiment del treball en petit grup mitjançant tutories dels treballs d'avaluació; de la lectura; reflexiva de la bibliografia recomanada; i de l'assistència i participació a les activitats de formació determinades.

AVALUACIÓ ACREDITATIVA DELS APRENTATGES

Criteris d'avaluació i qualificació

Comprensió i exemplificació, establiment de relacions i utilització conceptes pedagògics. Integració de lectures i perspectives teòriques. Relació de la informació i/o la realitat educativa estudiada amb continguts de l'àrea de Teoria de l'Educació. Aplicació dels conceptes desenvolupats a l'àmbit professional de l'Educació Social. Identificació de les relacions entre la realitat educativa analitzada i els conceptes escaients de Teoria de l'Educació: justificació de les mateixes. Identificació de possibles mancances, valoració crítica de les mateixes i elaboració de propostes de millora.

Avaluació continuada. Forma presencial de l'assignatura:

- Assistència i participació a les classes i a les activitats específiques proposades: presentació d'evidències.
- Recensió individual d'una o varies obres o textos relatius a l'àrea de la Teoria de l'Educació.
- Realització en petit grup del treball integrat ETRES 2. Caracterització pedagògica, anàlisi conceptual i valoració crítica de la informació relativa al centre de pràctiques des de l'àmbit de Teoria de l'Educació.

Avaluació única. Forma no presencial de l'assignatura:

- Realització en petit grup del treball integrat ETRES 2. Caracterització pedagògica, anàlisi conceptual i valoració crítica de la informació relativa al centre de pràctiques des de l'àmbit de Teoria de l'Educació.
- Recensió individual d'una o varies obres o textos relatius a l'àrea de la Teoria de l'Educació.
- Prova semiobjectiva.

L'avaluació única té com a termini la data oficial prevista pel cap d'estudis de l'ensenyament. Cal formalitzar l'adscripció a l'avaluació única durant la primera quinzena des de l'inici de la docència.

FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA

Llibres

- AA.VV. (1985). *Textos de Pedagogía. Conceptos y tendencias en las Ciencias de la Educación*. Barcelona: P.P.U.
- AA.VV. *Pedagogías del siglo XX*, Barcelona, Ed. CISPRAXIS, S.A., 2000.
- APPLE, M.W.; BEANE, J.A. (Comps.) (1997). *Escuelas democráticas*. Madrid: Morata.
- BOWEN, J. (1978-1985). *Historia de la Educación Occidental*, (3 vols.). Barcelona: Herder.
- CARR, W. (1990). *Hacia una ciencia crítica de la educación*. Barcelona: Laertes.
- CARREÑO, M. (Coord.) (2000). *Teorías e instituciones contemporáneas de la educación*. Madrid: Síntesis.
- COLOM, A.; BERNABEU, J. L.; DOMINGUEZ, E.; SARRAMONA, J. (1986). *Teorías e instituciones contemporáneas de la educación*. Barcelona, Ed. Ariel.
- DELORS, J. (1996). *Educació: Hi ha un tresor amagat a dins*. Barcelona: Centre Unesco Catalunya.
- DEWEY, J. (1971). *Democracia y Educación*. Buenos Aires, Losada.
- FREIRE, P. (1985; 10ª ed.). *Pedagogía del oprimido*. Madrid, Siglo XXI.
- _____ (1997). *Pedagogía de la autonomía. Saberes necesarios para la práctica educativa*. México, Siglo XXI.
- MAKARENKO, A. S. (1967). *Poema pedagógico*. Barcelona: Planeta.
- MARTÍNEZ, M. (1986). *Inteligencia y educación*. Barcelona, P.P.U.
- MOORE, T. W. (1980). *Introducción a la teoría de la educación*. Madrid: Alianza.
- MORIN, E. (2001). *Los siete saberes necesarios para la educación del futuro*. Barcelona, Paidós.
- NEGRÍN, O.; VERGARA, J. (2003). *Teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid, Centro de Estudios Ramón Areces.
- NEILL, A.S. (1994). *El nuevo Summerhill*. México. FCE.
- PALACIOS, J. 1978. *La cuestión escolar*. Barcelona: Laia.
- PUIG, J.Mª (1986). *Teoría de la educación*. Barcelona: PPU.
- PUIG, J.; BATLLE, R.; BOSCH, C.; PALOS, J. (2006). *Aprenentatge Servei. Educar per a la ciutadania*. Barcelona, Octaedro.
- REIMER, E. (1981). *La escuela ha muerto*. Barcelona, Guadarrama/Punto Omega.
- SANVISENS, A. (1984). *Introducción a la pedagogía*. Barcelona: Barcanova.
- SPECK, J.; WEHLE, G. (Eds.) (1981). *Conceptos fundamentales de Pedagogía*. Barcelona, Ed. Herder.
- TEDESCO, J. C. (1995). *El nuevo pacto educativo*. Madrid: Anaya
- TRILLA, J. (1992). *El profesor y los valores controvertidos. Neutralidad y beligerancia en la educación*, Barcelona, Ed. Paidós.
- _____ (1996). *La educación fuera de la escuela. Ambitos no formales y educación social*. Barcelona, Ed. Ariel.
- _____ (Coord.) 2001. *El legado pedagógico del siglo XX para la escuela del siglo XXI*. Barcelona: Graó.

Revistes

- Cuadernos de Pedagogía*.
- Historia de la Educación. Revista Interuniversitaria*.

Revista Catalana de Pedagogia.
Revista de Ciencias de la Educación.
Revista Española de Pedagogía.
Teoría de la Educación. Revista Interuniversitaria.
Temps d'Educació.

Webs

Col·legi d'Educadors i Educadores Socials de Catalunya

<http://www.ceesc.cat>

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

<http://www.mec.es/>

Pàgina Oficial de la Generalitat de Catalunya

<http://www.gencat.net/>

Pangea

<http://www.edualter.org/>

Sociedad Española de Historia de la Educación

<http://www.sedhe.es>

Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana

<http://www.iecat.net/inici.htm>

UNESCO

<http://www.ince.mec.es/>

Unió Europea en línia

http://europa.eu.int/index_es.htm